

И. С. Байджанов

ШАҲАРЛАРНИ РЕЖАЛАШТИРИШДА ТРАНСПОРТ

Услубий қўлланма

Ибадулла Байджанов

**Шаҳарларни режалаштиришда
транспорт. Услубий қўлланма**

«Издательские решения»

Байджанов И. С.

Шаҳарларни режалаштиришда транспорт. Услубий қўлланма /
И. С. Байджанов — «Издательские решения»,

ISBN 978-5-44-832615-8

Кўча йўл ва транспорт майдонларини лойиҳалашни асосий принциплари яратилади, режалаштиришни унификациялашган чизмалар асосида транспорт ва пиёдалар харакатини ташкиллаштириш қараб чиқилади. Турли типдаги йўловчи транспортини такомиллаштириш йўллари ва улардан қўлланиш кўрсатилади. Ташқи транспорт тўғрисидаги (автомобил, темир йўл, сув, ҳаво) уларни қурилмаларини жойлаштириш, аҳоли жойларини режалаштириш ва йўловчиларга хизмат кўрсатишга боғлиқ асосий тушунчалар берилади.

ISBN 978-5-44-832615-8

© Байджанов И. С.
© Издательские решения

Содержание

Кириш	6
Конец ознакомительного фрагмента.	7

Шаҳарларни режалаштиришда транспорт Услубий қўлланма

Ибадулла Самандарович Байджанов

© Ибадулла Самандарович Байджанов, 2016

© Рустам Ибадуллаевич Самандаров, фотографии, 2016

Редактор Икрам Матякубович Хажиев

Редактор Баходир Рахманов

Корректор Махмуд Ибадуллаевич Самандаров

Корректор Махмуд Ибадуллаевич Самандаров

ISBN 978-5-4483-2615-8

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

Шаҳарларни режалаштиришда транспорт

Такризчилар: Архитектура номзоди. Седмамаатов М.

Меъмор. Атамуратов. А. Техника фанлари номзоди. Хаджиев. И

Байджанов И. С. Архитектура номзоди

Шаҳарларни режалаштиришда транспорт

услубий қўлланма

Кўча йўл ва транспорт майдонларини лойихалашни асосий принциплари яратилади, режалаштиришни унификациялашган чизмалар асосида транспорт ва пиёдалар харакатини ташкиллашти-риш қараб чиқилади. Турли типдаги йўловчи транспортини такомиллаштириш йўллари ва улардан қўлланиш кўрсатилади. Ташқи транспорт тўғрисидаги (автомобил, темир йўл, сув, ҳаво) уларни қурилмаларини жойлаштириш, аҳоли жойларини режалаштириш ва йўловчиларга хизмат кўрсатишга боғлиқ асосий тушунчалар берилади.

Қўлланма меъморчилик олийгоҳларида ва факультетларида ўқиётган талабалар учун

Урганч Давлат Университетининг архитектура ва қурилиш кафедраси қарори билан chop этишга тавсия этилди

Кириш

Шаҳарсозлик муаммолари муҳим функционал, техник ва композицион вазифаларни мураккаб комплекс ечимлари билан боғлиқ.

Траспортни асосий вазифаси бўлиб, тўлиқ ва ўз вақтида халқ хўжалигини ва аҳолини ташишни эффектив ва сифатли транспорт тизимини иши билан зарур эҳтиёжни қондириш.

Ушбу мақсадларни бажариш учун: ташиш жараёнларини ва бошқарувни ташкиллаштиришни тасоиллаштириш; транспорт техник воситаларни фойдаланиш даражасини ишончли таъминлаш;

Ҳамма турдаги транспорт воситаларини кординациялаш ишини яхшилаш ва халқ хўжалигини бошқа соҳалари ўзаро ҳаракатини, ташиш технологиясини янада тасоиллаштирилганини амалда қўллаш келгусида транспорт ишини режалаштиришни тасоиллаштирилишини таъминлаш, норационал юкларни ва ортиқча узоққа ташишни бекор қилиш ортиқча солиштирма транспорт сарф харажатларни камайтириш шунингдек, йўловчиларни ва юкларни ташиш учун ресурсларни ҳам, – янги транспорт воситаларини қўллашни соҳасини юк ташишда кенгайтириш, шунингдек, шаҳар ва шаҳардан ташқарида йўловчиларни ақаллини; ҳамматурдаги транспортларда йўловчиларга хизмат кўрсатишни сезиларли даражада яхшилаш; ҳаракат хавфсизлигини ошириш, атроф муҳитга бўлган салбий таъсирни камайтириш чораларини кўриш.

Шаҳарлар ва посёлкалар ишлаб чиқариш зоналарини рационал комплекс ташкиллаштиришни назарда тутмоғи лозим, турар жой районлари, жамоат ва маданий муассасалар тармоқи, маиший корхоналар, транспорт муҳандислиги жихозлари ва энергетика, меҳнат, яшаш ва одамларни дам олиш учун энг қулай яхши шароитларни таъминлаши керак.

Юкларни ва транспорт ишининг размери аҳоли турар жойини катта кичиклигига боғлиқ.

Юқоридаги масалалар ўрганиш стадиясида, қисман қўллашда, ва кейинги ривожлантиришни талаб этади.

Районни режалаштириш ишловида айрим аҳоли жойларини вазифалари билан чегараланиб қолмай, тизимли аҳоли пунктлари, шаҳарларни режалаштиришни иқтисодий жойлашув структураси ва шундай районни тўлақонли географияси билан ҳам боғлаш лозим.

Шаҳар аҳолисининг ўсиши билан унинг худуди ва узоққа ташиш катталашади.

Жойлашув радиуснинг катталашуви билан пиёдалар ҳаракати камаяди, транспортда юриш сони ошади.

Кичик шаҳарларни пиёдалар ҳаракатлари катта шаҳарлар режалаштиришдан мутлоқ фарқ қилади, шаҳарнинг бош режасида йўловчилар транспортини яппасига қулай ташкиллаштиришни назарда тутилади.

Йўловчилар ташиш транспортини ишини ўсиши шаҳар аҳолисини ўсилишидан анча илдамлаб юради.

1 млн. Аҳолиси бор шаҳарни йўловчилар ташиш транспортининг иш ҳолати 40—50 баробар каттадир 100 минг аҳолига сонига тенг шаҳардан.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.